

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-290

3.5.2018

SpareBank 1 Skadeforsikring AS

Rettshjelp

Tvist med onkel etter bestemorens død – sammenheng med arv/skifte?

Sikrede inngikk en avtale med sin onkel og bestemor om at onkelen skulle overta bestemorens bolig og at sikrede skulle få 1/4 av boligens verdi. Denne ble satt til kr 500 000, og kr 125 000 ble utbetalt til sikrede. Et drøyt år senere døde bestemoren. I forbindelse med gjennomgang av bestemorens ligning, fikk sikrede mistanke om at midler var holdt utenfor arveoppgjøret. Dette ble tatt opp med onkelen, samtidig som sikrede stilte spørsmål ved hvordan verdifastsettelsen for eiendommen var satt. Sikrede kom ikke til enighet med onkelen og tok ut stevning med påstand om ytterligere utbetaling etter den inngåtte avtalen, og varslet samtidig at kravet kunne økes dersom det kom frem at midler var holdt utenfor arveoppgjøret. Nemnda kom til at tvisten hadde sammenheng med arv/skifte.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: forsikringssum kr 100 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning under rettshjelpforsikringen.

Sikrede og broren var sammen med en onkel arvinger etter bestemoren som døde i august 2016. I mars 2015 ble det inngått en avtale mellom bestemoren, onkelen, sikrede og broren om at onkelen skulle overta bestemorens eiendom. Det ble videre avtalt at A skulle hente ut ligningsverdi for eiendommen og "ganger med det han mener er riktig i fbl med stedets tilstand" og at verdien deretter skulle deles med 3/4 på onkelen og 1/4 på deling for sikrede og broren.

Eiendommen ble etter det opplyste overskjøttet (tinglyst) til onkelen i mai 2015. Verdien på eiendommen ble satt til kr 500 000, og det ble i juli 2015 utbetalt kr 125 000 til sikrede og broren etter avtalen. Det er ikke opplyst hvordan man kom fram til verdien på kr 500 000.

I forbindelse med at onkelen overskjøttet eiendommen til sin sønn høsten 2015, ble det avholdt en takst over eiendommen. Taksten anslo markedsverdi til kr 500 000 og teknisk verdi inkludert tomteverdi til kr 1 350 000.

Ifølge sakens dokumenter tok sikrede og broren kontakt med advokat fordi bestemorens ligningsutskrifter "ga grunn til å tro at et større beløp var holdt utenom arveoppgjøret". Sikrede og broren fikk i januar 2017 avslag fra tingretten om å få utstedt fullmakt til å innhente bestemorens kontoutskrifter. Sikrede og broren forsøkte å få til en dialog om saken med onkelen, men lyktes ikke. De skrev derfor til onkelens advokat i mai 2017 og ba om kopi av bestemorens kontoutskrifter for de siste ti årene. I tillegg stilte de spørsmål ved verdifastsettelsen av den aktuelle eiendommen. I juni 2017 svarte motpartens advokat at taksten hadde anslått markedsverdien til kr 500 000 og at sikrede og broren hadde fått oppgjør i henhold til dette, slik at det ikke var grunnlag for noen merknader. Advokaten ville komme tilbake til spørsmålet om kontoutskrifter.

Sikrede og broren kontakten advokaten på ny i juni 2017 og krevde utbetaling av deres andel (1/4) av teknisk verdi av eiendommen, dvs. et restkrav på kr 212 500. De varslet samtidig om at kravet ville kunne øke i størrelse etter at motparten hadde fremlagt kopi av de etterspurte kontoutskrifter.

I juli 2017 avviste motpartens advokat at sikrede og broren hadde krav på ytterligere utbetaling for eiendommen og gjentok at man ville komme tilbake til kontoutskrifter.

I august ble det purret på oversendelse av kontoutskriftene. Da stevning mot onkelen ble tatt ut i september 2017, var fortsatt ikke kontoutskrifter mottatt. Påstanden i stevningen var at oppgjøret etter avtalen inngått mellom bestemoren, onkelen og sikrede og broren fra mars 2015 var basert på feil verdi av eiendommen. Det ble i stevningen også provosert fremlagt kontoutskrifter, og det ble varslet om mulig søksmålsutvidelse dersom det var grunnlag for det etter gjennomgang av kontoutskriftene.

Selskapet har avslått rettshjelpdekning for sikrede for tvisten mot onkelen.

Sikrede krever dekning for rettshjelpgifter og har anført at unntaket i vilkårene for tvist som har sammenheng med arv ikke kommer til anvendelse. Tvisten består i hvordan den aktuelle avtalen fra 2015 skal forstås og om man kan påberope seg revisjon i medhold av avtalelovens § 36.

Selskapet avviser ansvar og anfører at tvisten er unntatt fordi den har sitt utspring i arveoppgjør/skifte etter sikredes bestemor. Det er tilstrekkelig at tvisten har "sammenheng med" et av de i vilkårets nevnte punkter for at unntaket skal komme til anvendelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på rettshjelpdekning.

Vilkårene har unntak for tvist som "har sammenheng med" bl.a. "arv". Formuleringen "sammenheng" tilsier at det ikke er noe krav om at arv er den eneste årsaken til tvisten, og heller ikke at arv er en direkte årsak. Den aktuelle tvisten gjelder i utgangspunktet tolkning av en avtale som ble inngått mellom sikrede/broren og motparten og bestemoren/moren mens hun ennå var i live, men avtalen gjaldt et arveoppgjør, og tvisten oppsto etter at bestemoren døde. Slik sett har tvisten "sammenheng med arv". Sikrede og broren var etter det opplyste arvinger etter bestemoren sammen med onkelen/motparten, og avtalen må derfor sees som en del av et arveoppgjør. At tvisten gjelder tolkning av en avtale betyr ikke at den ikke også kan "ha sammenheng med arv".

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).